

ИСТРАЖИВАЊЕ О ОТПАДНИМ ВОДАМА ИЗ НАСЕЉА

ПРАВНИ ОСНОВ

Истраживање о отпадним водама из насеља спроводи се на основу Закона о званичној статистици („Службени гласник РС“, бр 104/09).

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај статистичког истраживања

Циљ спровођења истраживања о отпадним водама из насеља је прикупљање података:

- о количинама отпадних вода испуштених у водопријемник;
- о количинама испуштених непречишћених и пречишћених отпадних вода;
- о врстама примењених третмана за пречишћавање отпадне воде;
- о уређајима за пречишћавање отпадних вода и квалитету третиране воде;
- о биолошкој и хемијској потрошњи кисеоника;
- о подацима о канализационој мрежи.

Извештајне јединице, статистичке јединице

Подаци о отпадним и пречишћеним водама прикупљају се од извештајних јединица које управљају канализационим системима. Делатност ових извештајних јединица дефинисана је према Класификацији делатности (2010) у сектору Снабдевање водом и управљање отпадним водама (области 36 – Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде и 37 – Уклањање отпадних вода).

Обухват истраживања

Обухватом истраживања укључени су сви пословни субјекти који своју производну делатност обављају на целокупној територији Републике Србије. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Метод, време и извори за прикупљање података

Метод прикупљања података је извештајни, тј. извештајна јединица попуњава упитнике на основу документације и евиденције којом располаже. Одговорно стручно лице попуњава упитник траженим подацима у првом кварталу текуће године за протеклу годину. У случају да за неке податке не постоје одговарајућа документација и евиденција, стручно лице обавља процену. Попуњени упитник извештајна јединица доставља надлежном статистичком органу на чијој територији се налази њено седиште до рока предвиђеним годишњим планом.

Обавеза заштите индивидуалних података

Резултати истраживања се публикују агрегирани, уз поштовање обавезе заштите индивидуалних података, на основу Закона о званичној статистици.

Списак и дефиниције основних обележја – индикатора

Јавна канализација јесте скуп техничко-санитарних објеката и мера којима се обезбеђује непрекидно и систематско сакупљање, одвођење, пречишћавање и испуштање отпадних и атмосферских вода насеља и привреде у одговарајуће пријемнике – реципијенте.

Дужина сабирне мреже је дужина канализационе мреже затворених уличних канала, односно цеви за одвођење отпадних и атмосферских вода из насеља, без прикључака и мреже по кућама.

Отпадне воде су оне количине воде које се после коришћења третирају као отпадне и које се одводе до уређаја за пречишћавање или се испуштају у подземне или површинске воде. У количине отпадних вода нису укључене атмосферске воде. Количине отпадних вода утврђују се водомером или проценом по утврђеним нормативима производње.

Канализациона мрежа представља систем канала, односно цеви за одвођење отпадних и атмосферских вода из насеља.

Пречистити отпадну воду значи у дозвољеном степену ослободити је опасних и штетних материја и радионуклеида који се у њој налазе и учинити је нешкодљивом за коришћење.

Главни колектор је сабирни канал којим се отпадна вода одводи до уређаја за пречишћавање или до водопријемника.

1 Е.С. (један еквивалентни становник) јесте органско биоразградиво оптерећење које има петодневну биохемијску потрошњу кисеоника од 60 г кисеоника.

Ефлуент из постројења за пречишћавање отпадних вода представља испуст после третирања отпадне воде.

Ниво репрезентативности података (територијални, КД)

Репрезентативност података обезбеђена је за територију Републике Србије до нивоа општина, као и по сливовима река.

Усаглашеност са међународним препорукама, стандардима и праксом

Методолошка решења на којима се заснива ово истраживање делимично су усаглашена са међународним препорукама и стандардима:

- Оквирна директива за воде, WFD – 2000/60/EC;
- Упитник OECD/Eurostat – Статистика вода (JQ OECD/Eurostat – Inland water);
- Упитник REQ – Регионални индикатори животне средине (Regional Environmental Data Collection - Inland water);
- Упитник UNSD/UNEP – Статистика животне средине, UNSD/UNEP – Environmental statistic.

ОПИС ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЊА

Органи за спровођење истраживања

У припремама и спровођењу овог истраживања учествују:

- Републички завод за статистику: Група за статистику животне средине у Београду, Сектор за статистику АП Војводине и подручне организационе јединице Завода за статистику и
- Секретаријат за управу – сектор статистике.

Обавезност давања података

Обавеза давања података темељи се на члану 26, а казнене одредбе за одбијање давања података или давање непотпуних и нетачних података на члану 52 Закона о званичној статистици („Службени гласник РС“, број 104/09).

Роковник основних фаза спровођења истраживања, укључујући публиковање података

Активности при спровођењу Истраживања о отпадним водама из насеља, реализују се према Годишњем плану званичне статистике, који усваја Влада Републике Србије.

- Дистрибуција упитника подручним организационим јединицама, Сектору за статистику АП Војводине и Секретаријат за управу – сектор статистике (фебруар)
- Достављање унетог и контролисаног материјала (март) за Војводину (април)
- Логичка и рачунска контрола података (април)
- Израда претходних резултата (мај)
- Израда коначних резултата (децембар)

ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

Упитник и упутство за попуњавање упитника

За спровођење истраживања о отпадним водама из насеља, користи се упитник „Истраживање о отпадним водама из насеља (ВОД–2к)“ са упутством за попуњавање.

Електронска форма упитника са упутством је доступна на веб-сајту Републичког завода за статистику: www.stat.gov.rs.

Списак номенклатура и класификација које се користе у истраживању

- Шифрарник водотока
- Класификација делатности (2010) („Службени гласник РС“, број 54/10)
- Уредба о номенклатури статистичких територијалних јединица („Службени гласник РС“, бр. 109/09 и 46/10)

Сви документи су доступни и на сајту Републичког завода за статистику: www.stat.gov.rs.

Списак публикација у којима се објављују методологија и резултати истраживања

- Статистички годишњак Републике Србије
- Општине и региони у Републици Србији
- Статистички календар Републике Србије
- Еко-билтен
- Саопштење ЗС40 – Отпадне воде из насеља
- Веб-сајт: www.stat.gov.rs.

Контакт особе: Неда Цукавац, телефон: 3290-242
Душанка Достанић телефон: 3290-050